

Handicaprådet

Handicaprådets Sekretariat
Bernstorffsgade 17, 5. sal
1592 København V
Tlf. 20 53 56 92
handicapraad@sof.kk.dk

Handicaprådets hørings svar vedr. forslag om mindre kørsel af elever i specialtilbud og modtagerklasser

Handicaprådet vil gerne takke for det fremsendte investeringsforslag vedr. mindre kørsel af elever i specialtilbud og modtagerklasser.

16. januar 2023

Handicaprådet anerkender, at der de seneste år har været en betydelig stigning i udgifterne til kørsel til specialtilbud og at det er hensigtsmæssigt at analysere, om kørselsudgifterne kan nedbringes. Rådet finder dog, at nærværende forslag har nogen mangler og opmærksomhedspunkter, som vil blive adresseret nedenfor.

Fokus på målgruppen

Forslaget forholder sig ikke til, hvad det vil betyde for dem, som forslaget kommer til at påvirke – nemlig de børn og unge med særlige behov, som skal have ændret deres daglige transport. Fx angives der, som risici ved forslaget, dels udfordring med kommunikation ml. hjem og kørselsleverandør, dels at forslaget kan føre til utilfredshed og klager fra forældre. Det nævnes ikke, at det også indebærer en stor risiko for de børn og unge, som forslaget påvirker, når man ændrer på deres nuværende kørselsordning.

Forslaget omhandler børn og unge i specialtilbud, der som udgangspunkt ikke har kunne være selvtransporterende. Det indikerer, at de er børn og unge med i forvejen svære udfordringer, og som med forslaget vil få deres dagligdag markant ændret med nye transportformer. For mange børn og unge med handicap eller anden udsathed kan længere transport, samkørsel, offentlig trafik eller lign. være en stor udfordring og føre til mistrivsel, udtrætning, stress, manglende fritidsliv, skolevægring mv. For så vidt angår skoleværing gør Handicaprådet desuden opmærksom på, at mange sårbare børn lider af skolevægring – og at såfremt transporten til skolen bliver for utryk, kan det skabe forhøjet modstand mod at bryde et problematisk mønster.

Af forslaget fremgår det, at *"skolerne peger på, at de har meget forskellige elever, med forskellige behov for kørsel, og at tildelingen af befordringer kræver en individuel vurdering, hvor der skal holdes øje med elevernes udvikling og foretages løbende justeringer."* Handicaprådet savner en

Socialpolitik og Udvikling
Bernstorffsgade 17
1577 København V

EAN-nummer
5798009683052

beskrivelse af, hvordan denne individuelle vurdering sikres, hvis opgaven placeres i et kørselskontor. Desuden mener Handicaprådet, at det forsat bør være forældre og skoler der er de primære beslutningstagere mht. om et barn eller en ung har de fornødne kompetencer til at benytte offentlig transport eller kan klare samkørsel uden at dette fører til mistriksel.

Behov for andre erfaringer fra Aarhus kommune

Forslaget refererer til, at Aarhus og Odense kommuner har reduceret omkostningerne ved kørsel. Det kunne være interessant, hvis forvaltningen tillige havde indhentet oplysninger om, hvilken betydning den ændrede kørsel har haft for de børn og unge i Aarhus og Odense, som ændringen har påvirket. Det er naturligvis glædeligt, hvis der kan spares unødige midler, men det er uvist, om ændringen i de to kommuner tillige har haft betydelige negative effekter, der ikke kan retfærdiggøre ændringen.

Forslaget må ikke føre til lange transporttider

Den daglige transport til og fra specialtilbud er ofte en tidsrøvende aktivitet for det enkelte barn eller den enkelte unge. København er en stor by med meget trafik og specialtilbuddene ligger ofte i forvejen i lang køreafstand fra bopælen. Igen skal man huske på, at der er tale om sårbare børn og unge, som hurtigere udtrættes, og hvor dagligdagen i forvejen er hæmmet af særlige udfordringer, handicap eller lign., som tillige kræver forhøjet tidsforbrug ift. andre børn og unge. Handicaprådet finder det derfor yderst vigtigt, at det ændrede kørselsmønster *ikke* resulterer i væsentlig længere transporttid – det gælder både for samkørsel og ved brug af offentlig transport. Handicaprådet foreslår, at samkørsel højst bør tage omkring 15 min mere hver vej end ved individuel transport – ligesom der også ved brug af offentlig transport bør aftales en max tidsgrænse for hvor længe eleverne skal bruge på den daglige transport.

Kommunikation vedr. den daglige kørsel

De fleste forældre er jævnligt i kontakt med kørselsleverandøren, enten hvis barnets behov ændrer sig eller – hvilket ofte sker – at bussen er forsinket eller lign. Kommunikationen sker ofte, når man står og er på vej ud ad døren med overtøj på eller midt i et møde på arbejdspladsen. Der er behov for, at denne kommunikation fortsat skal være smidig, hvis ordningen ikke skal give stress for alle parter. Rådet har dog svært ved at forestille sig, at man ved at indskyde kørselskontoret som mellemlid kan opretholde denne smidighed, uagtet hvor meget man tydeliggør konceptet.

Ydermere kunne Handicaprådet kunne godt tænke sig, at det af forslaget fremgår, om forslaget vil betyde, at forældrene skal være mere fleksible ift. det tidsrum de skal være hjemme ved aflevering og modtagelse af deres barn.

Afsluttende bemærkninger

Covid-19 var en tragisk sygdom, men den bragte også nye positive måder at leve på med sig. Fx er der mere hjemmearbejde, mere online undervisning o. lign. ift. tidligere, da man har erkendt hensigtsmæssigheden heri. På samme vis bør den individuelle kørsel videreføres for de handicappede og sårbare børn og unge, hvor ændringen har været en positiv udløber af covid-19.

For så vidt angår de elever, som vha. øget selvmestring, skal bruge offentlig transport til og fra skole, savner Handicaprådet en beskrivelse af hvilke personer der skal lære eleven at bruge offentlig transport. Er det personer, som kender barnet/den unge, og kan barnet/den unges forælder stå for træningen og modtage tabt arbejdsfortjeneste herfor? Ydermere bør det beskrives, hvor lang tid der forventes at skulle bruges på træning og hvem der vurderer, om det er forsvarligt for eleven at bruge offentlig transport. Ydermere vil rådet gerne gøre opmærksom på at ændring af køreplaner, nedlæggelse af stoppesteder, ændring af ruter mv. kan gøre rejsen vanskelig for eleverne, hvorfor det er vigtigt, at der sikres løbende støtte og vejledning, for de elever, der har brug for det.

Opsummerende er Handicaprådet som udgangspunkt ikke afvisende overfor, at samkørsel og selvmestring kan være hensigtsmæssigt ift. at spare penge. Men forslaget forholder sig ikke til, om det vil påvirke børnene og de unge i en sådan grad, at besparelsen ikke kan retfærdiggøres. Børn og unges mistroiselse er som bekendt i stigning. Det gælder både for "almene" børn og unge, men i endnu højere grad for børn og unge med særlige behov. Såfremt at der skal ændres på kørselsordningerne må dette ikke bidrage til yderligere mistroiselse. Derfor bifalder Handicaprådet også borgmester Jacob Næsagers pointering i den refererede BT-artikel, at "(...) *det først og fremmest er det menneskelige aspekt, der er i fokus*".

På vegne af Handicaprådet

Janne Sander,
Forperson for Handicaprådet i Københavns Kommune